

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
30.12.2022

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS LUONNONMUKAISEN TUOTANNON KORVAUKSESTA

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä vuosina 2021 ja 2022 yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä uudistettiin seuraavaa rahoituskautta varten. Rahoituskaudella 2023-2027 Euroopan unionin maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/2115, jäljempänä suunnitelma-asetus.

Maaseudun kehittämistoimenpiteet jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion suunnitelma-asetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Suomi on laatinut suunnitelma-asetuksen perusteella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma). Luonnonmukaisen tuotannon korvaus on osa Suomen CAP-suunnitelmaa. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta säädetään suunnitelma-asetuksen 70 artiklassa. Euroopan komissio hyväksyi Suomen CAP-suunnitelman 31.8.2022 (komission täytäntöönpanopäätös C(2022)6022).

Kansallisesti luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta säädetään 1.1.2023 voimaantulleessa eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetussa laissa (1333/2022). Lain 3 §:n 5 momentin, 6 §:n 5 momentin, 11 §:n 5 momentin, 12 §:n 6 momentin, 13 §:n 5 momentin ja 15 §:n 5 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta.

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, Luonnonvarakeskukselta, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Luomuliitto ry:ltä.

3. Asetuksen pääasiallinen sisältö

Eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 3 §:n 5 momentin, 6 §:n 5 momentin, 11 §:n 5 momentin, 12 §:n 6 momentin, 13 §:n 5 momentin ja 15 §:n 5 momentin nojalla ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetus luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta. Asetuksella säädettäisiin tarkemmin alasta luonnonmukaisen tuotannon korvausta koskevassa sitoumuksessa, alan lisäämisestä ja poistamisesta sitoumuksessa, luonnonmukaisen tuotannon ja luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvauksen tarkemmista ehdoista, korvauksen määrästä ja maksamisesta.

4. Asetuksen pykäläkohtaiset perustelut

- 1 § Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin asetuksen soveltamisalasta. Asetusta sovellettaisiin suunnitelma-asetuksen 70 artiklassa tarkoitettuun hoitositoumuksia koskevaan luonnonmukaisen tuotannon korvaukseen ja sen toimeenpanoon.
- 2 § Asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin määritelmistä. Pykälän 1 kohdan mukaan luomusitoumuksella tarkoitettaisiin sekä sitoumusta luonnonmukaisesta tuotannosta että sitoumusta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta. Pykälän 2 kohdan mukaan viljelijällä tarkoitettaisiin Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (1332/2022) 3 §:ssä tarkoitettua aktiiviviljelijää. Kasvulohkolla tarkoitettaisiin 3 kohdan mukaan eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen (xx/2023) 21 §:ssä tarkoitettua alaa. Pykälän 4 kohdan mukaan puutarhakasvilla tarkoitettaisiin eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteessä 1 tarkoitettuja kasveja.
- 3 § Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin luomusitoumuksesta, sitoumusvuodesta ja sitoumuskaudesta. Pykälä vastaisi tältä osin sisällöltään nykyistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta annettua valtioneuvoston asetusta (237/2015).
- 4 § Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin luomusitoumukseseen sisällytettävästä alasta. Pykälän 1 momentin mukaan luomusitoumus olisi annettava kaikesta sitoumuksen antajan hallinnassa olevasta eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:ssä tarkoitettua korvauskelpoisesta alasta lukuun ottamatta sellaista pysyvää nurmea olevaa alaa, joka ei ole maankäyttömuodoltaan peltoa. Mainitun asetuksen 14 §:n 1 momentin mukaan korvauskelpoista alaa on sellainen ala, joka oli korvauskelpoista vuonna 2022 ympäristökorvauksessa tai luonnonhaittakorvauksessa. Luomusitoumus voitaisiin antaa osittaisena sitoumuksena pelkästään maatilan niistä korvauskelpoisista peruslohkoista, joilla on sitoumusvuoden aikana viljelykierrossa avomaanvihanneksia vähintään yksi hehtaari. Avomaavihannesten viljelyä koskevan osittaisen sitoumuksen lisäksi maatilalla ei voisi olla muuta luomusitoumusta. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin alasta, jonka voi jättää luomusitoumuksen ulkopuolelle. Luomusitoumuksen ulkopuolelle voitaisiin jättää pellot, joilla myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa, joilla ei voida noudattaa viljelykiertoa tai jotka poistetaan maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana. Lohkoilla, joilla myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa tai, joilla ei voida noudattaa viljelykiertoa, tarkoitetaan esimerkiksi lohkoja, joille on tukihakemuksessa ilmoitettu ympäristökorvauksen suojavyöhykkeitä koskeva lohkoittainen toimenpide tai turvepeltojen nurmia koskeva lohkoittainen toimenpide. Näillä lohkoilla sitoumusehdot rajoittavat lohkon käyttöä viljelykierrossa. Viljelykierron noudattaminen on vaikeaa myös lohkoilla,

joilla kasvaa monivuotinen kasvusto, kuten lyhytkiertoisia energiakasveja, joista ei makseta luonnonmukaisen tuotannon korvausta, eikä alaa ole tarkoitus ottaa viljelykiertoon. Lohkoja, joilla myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa, voivat olla myös erittäin kiviset lohkot, yksittäiset pienet lohkot, jotka sijaitsevat kaukana tilan muista peruslohkoista tai lohkot, joihin kohdistuu jokin ulkoinen rajoite, kuten kunnan määräys, joka vaikeuttaa luonnonmukaisesti tuotettujen myyntikasvien viljelyä lohkoilla. Sitoumusta ei voisi antaa esimerkiksi kosteaviljelyalasta, jolla ei harjoiteta viljelykiertoa. Kosteaviljelyalalla tarkoitettaisiin maatalousmaata, jossa pohjaveden pintaa on nostettu säätösalaajituksen tai muiden teknisten ratkaisujen avulla ja jolla on tarkoitus tuottaa maataloustuotteita. Maatilalla voisi olla muuta kuin luonnonmukaista tuotantoa kasvihuonetuotannossa, jos kasvihuoneissa viljellään eri kasvilajeja tai -lajikkeita kuin avomaalla ja tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848, jäljempänä luomuasetus, mukaisesti eikä ala kuulu luomusitoumukseen. Luomusitoumuksen ulkopuolelle jätettyjä aloja olisi viljeltävä luomuasetuksen III luvussa tarkoitettujen tuotantosääntöjen mukaisesti. Pykälän 3 momentin mukaan luomusitoumusta ei voisi antaa lohkoista, joka on yhteisessä käytössä maatilalla kanssa, joka viljelee muutoin kuin luonnonmukaisesti. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin pienimmän korvauskelpoisen sitoumukseen hyväksyttävän kasvulohkon koosta.

- 5 § Asetuksen 5 §:ssä säädettäisiin alan lisäämisestä luomusitoumukseen. Pykälä koskisi luomusitoumuksen ulkopuolella olleen korvauskelpoisen alan lisäämistä sitoumukseen. Luomusitoumukseen saisi lisätä valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen 14 §:ssä tarkoitettua korvauskelpoista alaa ja mainitun asetuksen 15 ja 17 §:ssä sekä 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua korvauskelpoiseksi hyväksytyä alaa. Valtion talousarvion määrärahatilanne rajoittaisi siten alan lisäämistä sitoumukseen. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luomusitoumukseen sisältyvän alan lisäämisestä toiseen luomusitoumukseen. Luomusitoumukseen olisi mahdollista lisätä alaa, joka on ollut toisen luomusitoumuksen antaneen viljelijän sitoumuksessa.
- 6 § Asetuksen 6 §:ssä säädettäisiin alan poistamisesta luomusitoumuksista. Luomusitoumuksista saisi poistaa korvauskelpoista alaa, jos alan hallinta tai sen korvauskelpoisuus siirretään toiselle tai tuenhakija siirtää alan korvauskelpoisuuden hallinnassaan olevalle korvauskelvottomalle alalle, joka liitetään luomusitoumukseen ja jos luomusitoumukseen sisältyvä ala ei poistamisen jälkeen laske alle 5 hehtaarin vähimmäisalan. Luomusitoumukseen sisältyvä ala, joka ei enää ole maatalousmaata ja joka jää sitoumuksen antajan hallintaan, on poistettava sitoumuksista. Alan poistaminen sitoumuksista ei aiheuttaisi tässä tapauksessa tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 41 §:ssä tarkoitettua takaisinperintää.
- 7 § Asetuksen 7 §:n mukaan viljelijä, joka on antanut luomusitoumuksen, saisi antaa sen kohteena olevista peltolohkoista myös ympäristösitoumuksen. Tiettyjen ympäristökorvauksen lohkoistaisten toimenpiteiden valintaa kuitenkin rajoitettaisiin. Luomusitoumuksen kohteena olevalle peltolohkolle ei saisi valita viherlannoitusnurmia

koskevaa ekojärjestelmää. Rajoitusten tarkoituksena on estää se, että saman toimenpiteen toteuttamisesta maksettaisiin kaksinkertainen korvaus.

- 8 § Asetuksen 8 §:ssä säädettäisiin niistä eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteistä, joita luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen antanut viljelijä ei voisi valita. Tällaisia toimenpiteitä olisivat nuorkarjan laidunnus, emo- ja lypsylehmien laidunnus, nautojen ulkoilu sekä lampaiden ja vuohien laidunnus. Rajoitusten tarkoituksena on estää se, että saman toimenpiteen toteuttamisesta maksettaisiin kaksinkertainen korvaus. Jos edellä mainituista eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteistä luovutaan ennen luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen hyväksymistä EU-lainsäädännön asettamissa rajoissa, pykälän 2 momentin mukaan luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen voisi antaa. Jos hakemuksen muuttaminen ei ole enää mahdollista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmetytyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/1173 7 artiklan mukaan, toimenpiteistä luopuminenkaan ei ole enää mahdollista. Edellä 1 momentissa mainitut eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteet voisi valita vasta sitten kun luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen sitoumuskausi on päättynyt.
- 9 § Asetuksen 9 §:ssä säädettäisiin luomusitoumuksen vähimmäistason vaatimuksista. Vähimmäistasona tarkoitetaan kansallisella lainsäädännöllä asetettuja vähimmäisvaatimuksia, joita sitoumuksen antaneen on noudatettava, jotta luonnonmukaisen tuotannon korvaus voitaisiin maksaa. Pelkän vähimmäistason noudattamisesta ei kuitenkaan makseta luonnonmukaisen tuotannon korvausta vaan korvausta maksettaisiin vain vähimmäistason ylittävien toimenpiteiden toteuttamisesta. Luonnonmukaista kasvintuotantoa koskevalla sitoumuksella ja luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevalla sitoumuksella olisi oma vähimmäistasonsa.
- 10 § Asetuksen 10 §:ssä säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon koulutuksen suorittamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan luomusitoumuksen antamisen edellytyksenä olisi, että viljelijä tai tilanhoidosta vastaava henkilö on suorittanut vähintään viiden päivän pituisen luonnonmukaisen viljelyn peruskurssin tai hänellä on muu vastaava koulutus luonnonmukaisen maataloustuotannon harjoittamisesta. Peruskurssin tulisi sisältää perusteet luonnonmukaisen tuotannon viljelystä kuten kasvinvuorotuksen periaatteista, viljelykierrosta, kasvinsuojelusta, kasvitautien ja -tuholaisten torjunnasta Suomessa tai vastaavissa ilmasto-olosuhteissa sekä luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehdoista, luonnonmukaisen tuotannon valvonnasta ja sitoumusehdoista. Koulutukseksi voitaisiin hyväksyä omatoiminen verkko-opiskelu, jos siihen liittyy koulutuksen suorittamisen vahva todentaminen ja koulutuksen laajuuden voidaan arvioida vastaavan vaadittua viiden päivän pituutta. Momentissa säädettäisiin myös tilanteista, joissa edellä mainittua koulutusta ei edellytetä. Pykälän 2 momentin mukaan kotieläintuotantoa koskevan luomusitoumuksen antamisen edellytyksenä olisi lisäksi, että viljelijä tai tilanhoidosta vastaava henkilö on suorittanut vähintään kahden päivän pituisen luonnonmukaisen kotieläintalouden koulutuksen. Koulutuksen tulisi sisältää perusteet luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, kuten eläinten hankinnasta, lääkinnästä, ruokinnasta, eläintenhoitosuunnitelmasta, tuotantorakennuksista ja luonnonmukaisen

kotieläintuotannon valvonnasta ja sitomusehdoista. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin koulutusvaatimuksesta, jos maataloutta harjoitetaan yhteisömuodossa. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin koulutusvaatimuksen määräajasta ja koulutusvaatimusta koskevan todistuksen toimittamisesta. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin sitomuskauden aikana suoritettavasta koulutuksesta. Koulutuksen sijasta olisi mahdollista myös hyödyntää Neuvo 2030-järjestelmän mukaista neuvontaa luonnonmukaisesta tuotannosta.

- 11 § Asetuksen 11 §:ssä säädettäisiin ilmoittautumisesta luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Pykälän 1 momentin mukaan viljelijän olisi ilmoitauduttava luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain (1330/2021) 3 luvussa tarkoitettuun valvontajärjestelmään viimeistään 30 päivänä huhtikuuta luomusitoumuksen antamisvuonna. Viljelijällä olisi oltava voimassa oleva luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettu sertifikaatti ja hänen olisi kuuluttava valvontajärjestelmään koko sitomuskauden ajan. Pykälän 2 momentin mukaan viljelijän olisi kuuluttava valvontajärjestelmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta. Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen antamisen edellytyksenä olisi lisäksi, että viljelijä on hyväksytty valvontajärjestelmään sen eläinlajin osalta, jota sitomus koskee. Pykälä vastaisi tältä osin nykyistä asetusta. Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen antaneella viljelijällä olisi oltava voimassa oleva luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettu sertifikaatti ja hänen olisi kuuluttava eläinten osalta luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitomusvuoden ajan. Pykälän 3 momentin mukaan, jos viljelijällä menettää sertifikaatin, luomusitoumus raukeaisi.
- 12 § Asetuksen 12 §:ssä säädettäisiin peltolohkojen siirtämisestä luonnonmukaiseen tuotantoon. Maatilan kaikki luomusitoumuksen kohteena olevat peltolohkot olisi siirrettävä luonnonmukaiseen tuotantoon. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin siirtämisen määräajoista.
- 13 § Asetuksen 13 §:ssä säädettäisiin luonnonmukaisesti viljeltävistä kasveista. Pykälän 1 momentin mukaan maatilalla, jolla pellot ovat luonnonmukaisessa tuotannossa, olisi viljeltävä sitomusvuoden aikana myyntikasveja yhteensä vähintään 30 prosentilla sitoumuksen kohteena olevasta alasta, joka on jo ohittanut 12 §:ssä tarkoitettua siirtymävaiheen. Lohko katsottaisiin siirtymävaiheen ohittaneeksi, jos sen siirtymävaihe on päättynyt viimeistään 30 päivänä huhtikuuta. Edellä mainittua prosenttia laskettaessa avomaavihannesten viljelyssä oleva ala kerrottaisiin kahdella. Tarhaherne luettaisiin myyntikasviksi, jos viljelijä on tehnyt viljelysopimuksen tarhaherneen teollisesta sopimustuotannosta. Nurmikasvien siementuotanto luettaisiin myyntikasviksi, jos tuotettu siemen on sertifioitua. Myyntikasvit määriteltäisiin tarkemmin asetuksen liitteessä 2. Myyntikasviksi ei luettaisi ennen tuleentumista korjattavia viljoja eikä palkoviljoja ja niiden seoskasvustoja. Pykälän 2 momentin mukaan myyntikasvivaatimus ei koskisi lohkoja, joita vasta siirretään luonnonmukaiseen tuotantoon. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa myyntikasvivaatimusta ei tarvitse noudattaa. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, kuinka paljon sitomusalaista voi olla kesantoa tai luonnonhoitonurmea. Yksittäinen luomusitoumukseen kuuluva lohko voisi olla viherlannoitusnurmena enintään kolme vuotta peräkkäin.

- 14 § Asetuksen 14 §:ssä säädettäisiin luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta. Pykälän 1 momentin mukaan luonnonmukaisen kotieläintuotannon olisi oltava sitoumuskaudella jatkuvaa. Tuotannossa olevat eläinlajit voisivat kuitenkin vaihdella. Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin eläinlajit, jotka otetaan huomioon eläinyksikkömäärää laskettaessa. Pykälän 3 momentin mukaan viljelijällä voisi olla myös muuta kuin luonnonmukaista eläintuotantoa, jos eläimet ovat eri eläinlajeja kuin luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa olevat ja niiden hoito on järjestetty tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti. Momentti vastaisi sisällöltään nykyisin voimassa olevaa säännöstä.
- 15 § Asetuksen 15 §:ssä säädettäisiin eläinmäärän laskemisesta. Eläinyksikkömäärää laskettaessa otettaisiin huomioon maatilan keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana eläinyksiköistä erässä maaseudun kehittämisen korvauksissa ja kansallisissa maa- ja puutarhatalouden tuissa annetun valtioneuvoston asetuksen (1378/2022) 4 §:n mukaisesti. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin yhteisömuotoisen yrityksen eläinten huomioon ottamisesta eläinmäärän laskennassa. Pykälän 3 momentissa määriteltäisiin tarkemmin, mitä tarkoitetaan määräysvallalla yhteisömuotoisessa yrityksessä. Pykälän 4 momentin mukaan yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voitaisiin lukea vain yhden maatilan hyväksi, joka on kokonaan perheyrittäjien jäsenten hallinnassa. Yhteisömuotoisen yritysten eläinten huomioon ottamista koskevat säännökset vastaisivat sisällöltään nykyisin voimassa olevia säännöksiä.
- 16 § Asetuksen 16 §:ssä säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksen määrästä.
- 17 § Asetuksen 17 §:ssä säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan luonnonmukaisen tuotannon korvaus voitaisiin maksaa niistä luomusitoumukseen sisältyvistä korvauskelpoisista aloista, jotka on ilmoitettu kyseisenä vuonna tukihakemuksella Ruokaviraston määräämällä tavalla ja jotka ovat viljelijän hallinnassa kyseisenä vuonna viimeistään 15 päivänä kesäkuuta ja joita on viljelty 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin aloista, joista luonnonmukaisen tuotannon korvausta ei makseta. Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tuotantotarkastuksen vaikutuksesta korvauksen maksamiseen. Pykälän 4 momentin mukaan korvausta voitaisiin maksaa vain sellaisista orgaanisista lannoitevalmisteista, jotka ovat luonnonmukaisessa tuotannossa sallittuja, jos viljelijä on valinnut kiertotalouden edistämistä koskevan ympäristökorvauksen lohkokohtaisen toimenpiteen. Pykälän 5 momentissa säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksamisesta avomaan vihannesten viljelystä annetun osittaisen luomusitoumuksen perusteella. Pykälän 6 momentissa säädettäisiin luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvauksen maksamisesta. Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen antaneelle viljelijälle maksettaisiin vuosittain luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvausta kasvintuotannosta maksettavan korvauksen lisäksi. Korvausta maksettaisiin niin monelle sitoumukseen sisältyvälle hehtaarille kuin viljelijällä on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumukseen sisältyviä eläimiä 0,5 eläinyksikköä hehtaaria kohti.
- 18 § Asetuksen 18 §:ssä säädettäisiin luomusitoumuksen jatkamisesta. Jos viljelijä alkaa luomusitoumuksen päättymisen jälkeen viljellä maatilansa muutoin kuin luonnonmukaisesti, hän voisi antaa uuden luomusitoumuksen aikaisintaan kahden

vuoden kuluttua sen kasvukauden alusta, jona maatilaa on alettu viljellä muutoin kuin luonnonmukaisesti.

- 19 § Asetuksen 19 §:n mukaan asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 24.1.2023.
- 20 § Asetuksen 20 §:ssä säädettäisiin siirtymäsäännöksistä. Pykälän 1 momentin mukaan, jos eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) mukainen luomusitoumus muunnetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain mukaiseksi luomusitoumuksiksi, asetuksen 10 §:n 5 momentissa tarkoitettu yhden päivän pituinen koulutus olisi suoritettava jäljellä olevan sitoumuskauden aikana. Pykälän 2 momentin mukaan, jos eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukainen luomusitoumus muunnetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain mukaiseksi luomusitoumuksiksi ja viljelijä lisää sitoumukseen uusia lohkoja, näiden sitoumuskausi olisi sama kuin luomusitoumuksella, johon lohkot lisätään.
- Liite 1 Asetuksen liitteessä 1 määriteltäisiin avomaavihannekset.
- liite 2 Asetuksen liitteessä 2 määriteltäisiin myyntikasvit. Liitteessä on otettu huomioon Ruokaviraston kasvikoodeissa tapahtuneet muutokset.

5. Taloudelliset vaikutukset

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion talousarvion momentilta 30.20.43 (Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit). Vuoden 2023 valtion talousarvion kyseisen momentin määräraha on 286,560 miljoonaa euroa, josta EU:n rahoitusosuutta on 123,221 miljoonaa euroa ja kansallista osuutta 163,339 miljoonaa euroa. EU:n rahoitusosuus määrärahasta on maaseuturahaston osalta 43 prosenttia. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen osuus momentin määrärahasta on noin 76,122 miljoonaa euroa.

Lisäksi momentilla 30.20.43 on noin 120 miljoonaa euroa vuosilta 2021 ja 2022 siirtyvää rahoituskaudelle 2014-2020 kohdistettua määrärahaa. Siirtyvää määrärahaa käytetään vuodelta 2022 maksettavan ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen toisen maksuerän maksamiseen. Toinen erä maksetaan keväällä 2023.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaukseen arvioidaan tarvittavan vuoden 2023 tukihausta aiheutuviin maksuihin noin 77 miljoonaa euroa.

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta aiheutuvat kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäätösten, valtion talousarvion ja henkilötyövuosien puitteissa.

6. Lausuntopalaute

Asetusehdotuksesta annettiin 17 lausuntoa. Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Ruokavirasto, Varsinais- Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Lapin

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Luomuliitto ry, ProAgria Keskusten Liitto ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, Yhdistyneet Luomutuottajat ry ja Etelä-Pohjanmaan Ekoviljelijät.

Ruokaviraston, Luomuliiton ja Luonnonvarakeskuksen lausuntojen perusteella täsmennettiin 4 §:ää luomusitoumukseen sisällytettävän alan osalta. Ruokaviraston ja Varsinais- Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon perusteella tarkennettiin asetuksen 6 §:ää alan poistamisesta luomusitoumuksesta. Ruokaviraston lausunnon perusteella tarkennettiin myös asetuksen 9 §:ää ja lisättiin 10 §:ään koulutusvaatimuksen täyttämiseksi määräaika sekä 11 §:ään vaatimus luonnonmukaisesta tuotannosta annetun lain 23 §:ssä tarkoitetusta sertifikaatista. Luomuliiton lausunnon perusteella 12 §:n 1 momenttia muutettiin siten, että luonnonmukaisen tuotannon ehtoja on noudatettava sitoumusvuoden alusta lähtien. Lausuntojen perusteella tarkennettiin asetuksen 13 §:n myyntikasvivaatimusta siten, että myyntikasveja on viljeltävä yhteensä vähintään 30 prosentilla sitoumuksen kohteena olevasta alasta. Ruokaviraston lausunnon perusteella tarkennettiin eläinmäärän laskemista koskevaa 11 §:ää ja lisättiin siirtymäsäännöksiin säännös mukautettuun luomusitoumukseen lisättävistä aloista.

Valtiovarainministeriöllä ei ollut lausuttavaa asetusehdotuksesta. Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:n ja Yhdistyneet Luomutuottajat ry:n lausunnoissa todettiin, että tukitasojen tulisi olla korkeampia. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska muutos vaatisi ensin komission hyväksymän Suomen CAP-suunnitelman muuttamisen. Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:n ja ProAgria Keskusten Liiton lausunnoissa tuotiin esille, että luomukorvausta ei voi saada monimuotoisuus- ja luonnonhoitopelloille, jos aloille maksetaan ekojärjestelmätukea. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska rajoituksen tarkoituksena on estää se, että saman toimenpiteen toteuttamisesta maksettaisiin kaksinkertainen korvaus. Luomuliiton ja ProAgria Keskusten Liiton lausunnoissa esitettiin, että avomaavihannesten vähimmäispinta-alaksi riittäisi 0,5 hehtaaria. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska edellä mainittu vähimmäispinta-alavaatimus koskee vain osittaista luomusitoumusta, jonka tavanomaista viljelyä harjoittava tilakin voi tehdä.

7. Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

8. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 24.1.2023. Asetuksen siirtymäsäännöksen mukaan, jos eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) mukainen luomusitoumus muunnetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain mukaiseksi luomusitoumukseksi, asetuksen 10 §:n 5 momentissa tarkoitettu yhden päivän pituinen koulutus olisi suoritettava jäljellä olevan sitoumuskauden aikana. Pykälän 2 momentin mukaan, jos eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain mukainen luomusitoumus muunnetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain mukaiseksi luomusitoumukseksi ja viljelijä lisää sitoumukseen uusia lohkoja, näiden sitoumuskausi olisi sama kuin luomusitoumuksella, johon lohkot lisätään.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta.